

TEZY ORZECZEŃ W SPRAWACH ROLNYCH

Wybrane tezy orzeczeń w sprawach rolnych

1. Stosunki własnościowe w rolnictwie i kształtowanie ustroju rolnego

1. Art. 4 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. Nr 64, poz. 592 oraz z 2008 r. Nr 180, poz. 1112) jest zgodny z art. 2 oraz z art. 21 ust. 1, art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Art. 29 ust. 5 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1700, z 2008 r., Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r., Nr 19, poz. 100, Nr 42, poz. 340 i Nr 98, poz. 817) jest niezgodny z art. 2, art. 21 ust. 1 oraz art. 64 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Wyrok TK z 8 marca 2010 r.
K 8/08, OTK-A 2010, z. 3, poz. 23

1. Rozstrzygnięcie, czy dana nieruchomość podpada pod działanie art. 2 ust. 1 lit. e dekretu z 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. 1945, Nr 3, poz. 13 ze zm.) następuje w drodze decyzji administracyjnej. Skoro zaś ustawodawca przyznał kompetencję do orzekania w tej kwestii organom administracji, trzeba przyjąć, że sąd powszechny nie jest uprawniony do jej samodzielnego rozstrzygnięcia.

2. Pojęcie nieruchomości ziemskiej użyte w art. 2 dekretu o reformie rolnej powinno być interpretowane w sposób funkcjonalny, co musi prowadzić do wniosku, że nieruchomość ziemska to nieruchomość o charakterze rolniczym.

Wyrok SN z 17 lutego 2010 r., IV CSK 345/09
LEX nr 577697

2. Obrót nieruchomościami rolnymi

Umowa o dożywocie ukryta pod pozorną umową sprzedaży nieruchomości zawartą w formie aktu notarialnego jest nieważna, jeżeli istotne postanowienia umowy o dożywocie nie zostały objęte tą formą szczególną.

Uchwała SN z 22 maja 2009 r.
OSNC 2010, z. 1, poz. 13

Przepis art. 28 ust. 1 ustawy z 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. Nr 28, poz. 169), w którym mowa o skutkach zbycia wszystkich gruntów gospodarstwa rolnego przez uprawnionego do udziału we wspólnocie, znajduje zastosowanie także w sytuacji przejścia prawa do tego gospodarstwa na inne osoby w drodze uwłaszczenia z mocy prawa. Zbycie gruntów, o jakim jest mowa w art. 28 ww. ustawy, nie ogranicza się tylko do przypadków umownego przeniesienia prawa do gruntów.

Wyrok WSA w Gliwicach z 4 lutego 2010 r., II SA/GI 873/09
LEX nr 559740

3. Ubezpieczenia społeczne rolników

Roszczenie o rozwiązanie przez sąd umowy przekazania gospodarstwa rolnego następcy nie jest odpowiednikiem podmiotowego prawa do żądania od następcy określonego zachowania się. Należy je uznać za tzw. roszczenie procesowe, do którego nie mają zastosowania przepisy o przedawnieniu roszczeń.

Wyrok SN z 8 stycznia 2010 r., IV CSK 273/09
„Palestra” 2010, z. 1-2

Nie można zaaprobować niczym nie popartego stanowiska organów odnośnie braku podstaw do wydania na podstawie posiadanej dokumentacji zaświadczenia potwierdzającego pracę w gospodarstwie rolnym, w sytuacji, gdy z akt sprawy nie wynika, by urząd ten przeprowadził jakiegokolwiek postępowanie wyjaśniającego w trybie art. 218 § 2 k.p.a.

Wyrok NSA z 31 maja 2010 r., I OSK 1633/09
LEX nr 595243

4. Gospodarowanie nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa

Możliwość korygowania granic nieruchomości rolnych na drodze sądowej po wejściu w życie art. 63 ustawy z 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa nie odnosi się do ustalonego w decyzji administracyjnej stanu prawnego nieruchomości. Jeżeli zatem w decyzji administracyjnej (akcie własności ziemi) stwierdzono, że następstwem uwłaszczenia jest powstanie – w miejsce dotychczasowej – dwóch odrębnych nieruchomości rolnych, to wyłączona została możliwość kontestacji stwierdzonego w ten sposób stanu prawnego.

Postanowienie SN z 14 lipca 2010 r., V CSK 8/10

LEX nr 630177

Agencja Nieruchomości Rolnych występuje w obrocie prawnym samodzielnie, wykonując w imieniu własnym prawa Skarbu Państwa do powierzonego jej mienia. Agencja działa wówczas w sferze uprawnień właścicielskich (dominium), a nie wykorzystując atrybuty władzy (imperium).

Wyrok WSA w Warszawie z 5 marca 2010 r., I SA/Wa 2169/09
LEX nr 606535

5. Dzierżawa/najem

Nie można tłumaczyć przepisów ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, tak w brzmieniu pierwotnym z 1991 r., jak i po nowelizacji dokonanej ustawą zmieniającą z 1997 r., że Skarb Państwa jest zobowiązany po upływie terminu, na jaki była zawarta umowa dzierżawy zawrzeć umowę o dzierżawę państwowych gruntów rolnych z dotychczasowym dzierżawcą na dalszy okres i co do tego samego przedmiotu dzierżawy.

Wyrok SN z 24 marca 2010 r., V CSK 289/09
LEX nr 585903

1. Wykładnia oświadczeń woli polega na ustaleniu ich znaczenia, ma ona więc na celu ustalenie prawnie wiążącego znaczenia oświadczenia woli, a nie dokonanie jego kwalifikacji prawnej.

2. W sytuacji, w której dzierżawca zobowiązał się oprócz czynszu uiszczać podatki i inne ciężary związane z własnością przedmiotu dzierżawy – przepis art. 703 k.c. ma zastosowanie także do zwłoki z zapłatą podatków i innych należności. Świadczenia te bowiem spełniają ten sam cel, gdyż łącznie z czynszem zastrzeżonym w pieniądzech stanowią odpłatność za korzystanie z przedmiotu dzierżawy.

3. Art. 703 zd. drugie k.c., wprowadzający obowiązek udzielenia dzierżawcy dodatkowego trzymiesięcznego terminu do zapłaty zaległego czynszu ma na celu wyłącznie ochronę interesów dzierżawcy. Wynika z niego jedynie zakaz ustalania krótszego od trzymiesięcznego terminu dodatkowego do zapłaty zaległego czynszu. Interes dzierżawcy będzie więc wystarczająco chroniony przez to, że wyłączy się możliwość rozwiązania umowy przed upływem trzech miesięcy od uprzedzenia dzierżawcy o zamiarze niezwłocznego wypowiedzenia dzierżawy.

Wyrok SN z 21 października 2010 r., IV CSK 215/10
LEX nr 677894

6. Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich, płatności bezpośrednie

„Przeniesienie posiadania”, o którym mowa w § 6 ust. 1 rozporządzenia z 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)”, objętej Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, odnosi się wyłącznie do pochodnego nabycia posiadania w drodze umowy sprzedaży, dzierżawy lub innej umowy, a więc nie dotyczy objęcia działek rolnych w posiadanie bez ważnego tytułu prawnego.

Wyrok WSA we Wrocławiu z 7 stycznia 2010 r., III SA/Wr 600/09
LEX nr 600303

1. Podkreślić należy, że „faktycznego posiadania” gruntu rolnego nie można utożsamiać z tytułem własności jako wyłącznie uprawniającym do posiadania – takiego wymogu nie przewiduje żaden z przepisów wspólnotowych.

2. Zaniechanie przez organ odwoławczy podjęcia czynności zmierzających do zebrania i oceny pełnego materiału dowodowego z udziałem świadków, które wskazała skarżąca, oceny wszelkich dowodów dla ustalenia zakresu czasowego faktycznego posiadania spornych gruntów, charakteru czynności rolniczych, stanowi naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść decyzji.

Wyrok NSA z 14 stycznia 2010 r., II GSK 280/09
LEX nr 596714

1. Dokonując analizy treści § 4 z treścią § 5 oraz § 6 rozporządzenia z 2007 r. w sprawie rodzajów roślin objętych płatnością uzupełniającą oraz szczegółowych warunków i trybu przyznawania tej płatności (Dz. U. Nr 46, poz. 309 ze zm.) należy stwierdzić, że ten podustawowy akt prawny zawiera lukę prawną, bowiem pomija całkowicie zagadnienie prawa do płatności zwierzęcej przez producenta, który przejął gospodarstwo rolne w 2006 r. po okresie referencyjnym.

2. W przypadku przekazania gospodarstwa rolnego po okresie referencyjnym wskazanym w § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia z 2007 r. w sprawie rodzajów roślin objętych płatnością uzupełniającą oraz szczegółowych warunków i trybu przyznawania tej płatności (Dz. U. Nr 46, poz. 309 ze zm.) uprawnienia następcy do otrzymania płatności zwierzęcej w 2008 r. oceniane być powinny na podstawie ilości, rodzaju i wieku zwierząt wpisanych do rejestru w tym okresie, a przynależnych przekazanemu gospodarstwu.

Wyrok WSA w Warszawie z 15 stycznia 2010 r., V SA/Wa 1404/09
LEX nr 600375

1. Podpisanie przez beneficjenta oświadczenia odnośnie znajomości zasad przyznawania płatności bezpośrednich do gruntów rolnych w pełni wyczerpuje pouczenie strony o jej prawach i obowiązkach. Zasady ogólne k.p.a. mają chronić prawa strony w postępowaniu administracyjnym, ale nie zwalniają jej od wszelkiej dbałości o własne interesy i od wszelkiej aktywności procesowej.

2. Na potrzeby uregulowań prawnych związanych z przyznaniem płatności uzupełniających prawodawca rozróżnia takie pojęcia, jak „trawy” czy „rośliny motylkowate”. To zaś prowadzi do wniosku, że w przypadku uprawy obejmującej „trawy” z domieszką „roślin motylkowatych” nie można uznać, że użyte w § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia z dnia 13 marca 2007 r. w sprawie rodzajów roślin objętych płatnością uzupełniającą oraz szczegółowych warunków i trybu przyznawania tej płatności pojęcie „trawa” jest tożsame z uprawą mieszanki traw i roślin motylkowatych. Bez znaczenia przy tym jest, że uprawy te wykorzystywane są jako pasza.

Wyrok NSA z 13 stycznia 2010 r., II GSK 302/09
LEX nr 596737

Podmiot przejmujący działki lub ich część na obszarze ONW uzyskuje uprawnienia podmiotu przekazującego, który składał wniosek o przyznanie płatności ONW, a więc przeniesienie posiadania powinno obejmować wszystkie działki zadeklarowane we wniosku położone na obszarze ONW, bez względu na to, czy są to „całe” działki położone na tym obszarze, czy tylko ich część.

Wyrok NSA z 9 marca 2010 r., II GSK 448/09
LEX nr 596830

Działki rolne położone w całości lub części na obszarach ONW, o których mowa w § 6 ust. 1 rozporządzenia z dnia 11 kwietnia 2007 r. w sprawie płatności ONW, mogą obejmować całość lub część gospodarstwa i dlatego ten przepis nie wykracza poza upoważnienie do wydania rozporządzenia na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Wyrok NSA z 16 czerwca 2010 r., II GSK 659/09
LEX nr 597038

Przepis zawarty w art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich nie może stanowić podstawy prawnej, która uzasadniałaby różnicowanie w rozporządzeniach kręgu podmiotów uprawnionych do korzystania z poszczególnych form pomocy finansowej.

Wyrok WSA w Warszawie z 15 marca 2010 r., V SA/Wa 1913/09
LEX nr 606968

Nawet jeżeli przeniesienie posiadania gospodarstwa rolnego z jednego producenta rolnego na drugiego, o którym mowa w § 14 rozporządzenia z dnia 20 lipca

2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie przedsięwzięć rolno-środowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 174, poz. 1809 ze zm.), na podstawie umowy sprzedaży lub innej umowy cywilnej będzie ważne z punktu widzenia prawa cywilnego, o tyle nie będzie rodziło ono skutku prawnego w sferze prawa publicznego związanego z przyznaniem świadczenia pieniężnego, gdy warunek 35-dniowego terminu do złożenia wniosku wraz z oświadczeniem nie zostanie spełniony.

Wyrok NSA z 16 marca 2010 r., II GSK 471/09
LEX nr 596857

Jeżeli część działki (działek) jest położona poza obszarami górskimi i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, to okoliczność ta nie ma wpływu na uprawnienie do uzyskania płatności ONW.

Wyrok NSA z 16 marca 2010 r., II GSK 455/09
LEX nr 596838

Z przepisu art. 12 ust. 5 ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności nie można wyciągnąć wniosku, iż w przypadku producentów rolnych działających w formie spółki cywilnej, z których tylko jednemu wspólnikowi nadaje się numer identyfikacyjny, a nie spółce cywilnej, to ta właśnie spółka ma przymiot strony, a nie wspólnicy tej spółki.

Wyrok NSA z 16 marca 2010 r., II GSK 453/09
LEX nr 596836

W art. 3 ust. 2 pkt 2 ustawy z 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego chodzi przede wszystkim o dowody wskazane we wniosku oraz innych dokumentach dołączonych przez wnioskodawcę i ewentualnie innych uczestników postępowania. Organy administracji publicznej nie mają natomiast obowiązku działania z urzędu w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego.

Wyrok NSA z 17 marca 2010 r., II GSK 483/09
niepublikowany

Termin z § 7 ust. 2 rozporządzenia z dnia 11 kwietnia 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)”, objętej Programem Rozwoju Obszarów

Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 68, poz. 448 ze zm.) jest terminem prawa materialnego.

Wyrok NSA z 1 czerwca 2010 r., II GSK 618/09
LEX nr 596999

Termin, o którym mowa w art. 22 ust. 2 ustawy z 2007 r. o płatnościach do gruntów rolnych i płatności cukrowej, jest terminem prawa materialnego.

Wyrok NSA z 1 czerwca 2010 r., II GSK 617/09
niepublikowany

Przejęcie posiadania gospodarstwa rolnego w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z 2003 r. o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych oznacza przejęcie posiadania wszystkich nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa.

Wyrok WSA w Warszawie z 25 marca 2010 r., V SA/Wa 1937/09
LEX nr 606970

Umowa użyczenia wskazuje jedynie na posiadanie tytułu prawnego, ale nie przesądza o faktycznym użytkowaniu gruntów, dlatego sama umowa użyczenia nie może być dowodem na spełnienie czy niespełnienie przesłanek przyznania płatności rolno-środowiskowej, zwłaszcza że umowa taka może być w każdym czasie i w dowolnej formie (nawet ustnie) rozwiązana. W doktrynie zwraca się uwagę na realny charakter tej umowy, co oznacza, że do jej zawarcia konieczne jest, oprócz oświadczeń woli, także wydanie rzeczy biorącemu do używania. Tak długo, jak długo przedmiot umowy nie zostanie wydany, umowa omawianego typu nie powstaje.

Wyrok WSA w Rzeszowie z 9 listopada 2010 r., I SA/Rz 240/10
„Wspólnota” 2010, nr 48

7. Opodatkowanie rolnictwa

1. Uwzględniając, że mechanizm przekazania rolnikowi ryczałtowemu zryczałtowanego zwrotu podatku i jego odzyskania przez podatnika, opiera się na zasadzie „obciążenie zryczałtowanym zwrotem podatku – odliczenie”, wymagającej przestrzegania zasady neutralności, w sytuacji gdy podatnik VAT z rolnikiem ryczałtowym zawarł umowę określającą dłuższy niż 14-dniowy termin płatności i realizuje tę płatność nie w ostatnim dniu tegoż terminu, lecz w uiszczanych wcześniej częściach, brak podstaw do czasowego ograniczenia możliwości odliczenia przez niego zryczałtowanego zwrotu podatku z tytułu tychże częściowych płatności, o ile w dokumentach stwierdzających dokonanie tej zapłaty, zostaną każdorazowo podane numer i data

wystawienia faktury potwierdzającej nabycie produktów rolnych, a podatnik wykaże, że w takiej ratalnej płatności zawarta jest, w stosownej proporcji – część kwoty zryczałtowanego zwrotu podatku.

2. Skoro organ wydający interpretacje indywidualne może w ramach działania *ex officio* zmienić wydaną już uprzednio interpretację z racji stwierdzenia jej wadliwości w świetle orzecznictwa sądowego, to tym bardziej ma obowiązek dokonywać wnikliwej analizy tego orzecznictwa w postępowaniu zmierzającym do wydania takiej interpretacji, a zwłaszcza w przypadku, gdy na takowe orzecznictwo powołuje się strona składająca wniosek o jej wydanie.

Wyrok WSA w Poznaniu z 9 marca 2010 r., I SA/Po 51/10
LEX nr 607665

Przepis art. 15 ust. 4 i 5 u.p.t.u. jest przepisem szczególnym, mającym zastosowanie do sytuacji, kiedy gospodarstwo rolne, leśne, rybackie, czy działalność rolnicza są prowadzone przez więcej niż jedną osobę.

Wyrok NSA z 11 marca 2010 r., FSK 2029/08
LEX nr 593797

Art. 15 ust. 4 i 5 u.p.t.u. nie wyklucza jednoczesnego funkcjonowania w jednym gospodarstwie rolnym podatnika opodatkowanego na zasadach ogólnych oraz rolnika ryczałtowego.

Wyrok WSA we Wrocławiu z 2 czerwca 2010 r., I SA/Po 231/10
„Gazeta Prawna” 2010, nr 7

Umowa o dożywocie nie stanowi źródła przychodu wymienionego w art. 10 ust. 1 pkt 8 u.p.d.o.f., podlegającego opodatkowaniu. Ze względu na losowy charakter umowy, oznaczający nieokreślony w chwili jej zawarcia czas jej trwania, nie jest możliwe dokonanie wyceny wartości świadczeń udzielanych dożywotnikowi do opodatkowania.

Wyrok WSA we Wrocławiu z 21 grudnia 2010 r., I SA/Wr 639/10
LEX nr 666631

Nabywca produktów rolnych ma obowiązek wystawienia faktury VAT RR i dokonania zryczałtowanego zwrotu podatku w każdym przypadku, w którym dostawca podaje się za rolnika ryczałtowego składając na fakturze stosowne w tym zakresie oświadczenie, zgodnie z art. 116 ust. 3 u.p.t.u. Nabywca nie ma prawnych możliwości weryfikacji złożonego oświadczenia, nie można też uznać, że ciąży na nim w tym zakresie obowiązek działań kontrolnych.

Wyrok NSA z 25 marca 2010 r., I FSK 739/09
LEX nr 594192

Uznanie, że sprzedaż działek budowlanych nie jest działalnością rolniczą, nie wyklucza uznania tej sprzedaży za inny rodzaj działalności gospodarczej wymienionej w art. 15 ust. 2 u.p.t.u., czyli za działalność handlową, gdyż osoba będąca rolnikiem – obok działalności rolniczej – może jednocześnie wykonywać inną działalność gospodarczą, w tym i działalność handlowca.

Wyrok NSA z 12 stycznia 2010 r., I FSK 1575/08
LEX nr 558839

1. Jeżeli okaże się, że podatnik posiada użytki rolne i leśne, to należy stwierdzić, czy są one zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej. Grunty „zajęte” to grunty, na których w rzeczywistości wykonywane są czynności składające się na prowadzenie działalności gospodarczej. Sytuację taką można upatrywać na przykład w zmianie przeznaczenia gruntów w planie przestrzennym, rozpoczęciu prac melioracyjnych, wytyczaniu dróg, przebudowie linii energetycznych, wykonaniu sieci wodno-kanalizacyjnych.

2. Nie można posługiwać się definicją gruntów związanych z działalnością gospodarczą wskazaną w art. 1a ust.1 pkt 3 u.p.o.l., która sformułowana była dla potrzeb określenia właściwej stawki podatku, bez uprzedniego ustalenia, czy dany grunt w ogóle opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlega. Definicja ta nie służy określeniu zakresu przedmiotowego podatku od nieruchomości.

Wyrok NSA z 2 kwietnia 2010 r., II FSK 1942/08
LEX nr 596104

1. Jeżeli producent rolny ma grunty położone w różnych gminach, ma prawo składać odrębne wnioski do każdego z organów w danej gminie, w której położone są grunty rolne, których jest posiadaczem.

2. W cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na fakturach VAT umieszcza się adnotację o treści „przyjęto w dniu... do zwrotu części podatku akcyzowego”. Istnienie takiej wzmianki nie może pozbawiać producenta rolnego prawa do składania wniosku o zwrot podatku akcyzowego, jeżeli nie wykorzystał przysługującego mu rocznego limitu, a jest posiadaczem gruntów rolnych, dla których ze względu na ich położenie właściwy jest inny organ, a ponadto dysponuje fakturami dokumentującymi zakup oleju napędowego. Do organu należy wyjaśnienie w oparciu o przepisy kodeksu postępowania administracyjnego prawdziwości adnotacji uczynionej przez inny organ.

Wyrok NSA z 31 marca 2010 r., I FSK 240/09

LEX nr 593844

Wydatki poczynione na zakup gospodarstwa rolnego podlegają zwolnieniu o którym mowa w art 21 ust. 1 pkt 32 lit. a) u.p.d.o.f. jedynie w części przeznaczony na zakup budynku mieszkalnego, a nie podlegają zwolnieniu w całości, a zwłaszcza w części przeznaczony na zakup gruntu rolnego, który został nabyty wraz z budynkiem.

Wyrok WSA w Bydgoszczy z 13 kwietnia 2010 r., I SA/Bd 127/10
LEX nr 619741

8. Ochrona gruntów rolnych i leśnych

Zmiana sposobu zagospodarowania gruntów rolnych lub leśnych, w stosunków do których art. 7 ust. 2 ustawy z 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych nie przewiduje obowiązku uzyskania zgody organu wymienionego w tym przepisie, może być dokonana na podstawie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub ustalającej warunki zabudowy.

Wyrok NSA z 10 lutego 2010 r., II OSK 299/09
LEX nr 597529

Kryterium obszarowe zawarte w art. 7 ust. 2 pkt 3 ustawy z 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych dotyczy jedynie obszaru, który ma zmienić swoje przeznaczenie z gruntu rolnego lub leśnego na grunt przeznaczony na inne cele. Kryterium to nie jest ograniczone jedynie do obszaru administracyjnego danej gminy.

Wyrok NSA z 6 maja 2010 r., II OSK 670/09
LEX nr 597766

Regulacja z art. 61 ust 1 pkt 4 u.p.z.p. koresponduje z regulacją ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2004 r., Nr 121, poz. 1266 ze zm.) i tę ostatnią ustawę należy traktować jako przepisy odrębne, o których mowa w art. 61 ust 1 pkt 5 u.p.z.p.

Wyrok NSA z 12 maja 2010 r., II OSK 801/09
LEX nr 597871

1. Okres wyłączenia (okres, za który powinno się wyliczyć opłatę roczną) rozpoczyna się od chwili wyłączenia gruntów z produkcji do dnia wydania decyzji o zakończeniu rekultywacji.

2. Wydanie decyzji o zakończeniu rekultywacji jest niezbędne do przyjęcia, że skończył się okres wyłączenia gruntów z produkcji i co z tym związane okres uwzględniany przy wyliczaniu opłaty rocznej.

Wyrok WSA w Warszawie z 24 maja 2010 r., IV SA/Wa 49/10
LEX nr 675351

Skoro w ustawie z 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych brak jest jednoznacznej dyspozycji do zmniejszenia należności z tytułu trwałego wyłączenia z produkcji rolniczej gruntów o wartość gruntu, w przypadku ustalania tej należności w oparciu o art. 28 ustawy, to nie można mówić o rażącym naruszeniu prawa.

Wyrok NSA z 11 marca 2010 r., II OSK 515/09
LEX nr 597661

9. Inne

Sprawa z powództwa Agencji Rynku Rolnego o zwrot dopłaty do ceny skupu zbóż wypłaconej producentowi w 2001 i 2002 r. podlega rozpoznaniu na drodze sądowej.

Wyrok SN z 22 kwietnia 2010 r., V CSK 355/09
OSNC 2010, z. 11, poz. 151

1. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego nie ma zdolności do uczestniczenia w postępowaniu nie będąc ani osobą prawną, ani też organizacją społeczną w rozumieniu art. 64 § 2 k.p.c. Pozwanym w sprawie powinien być Skarb Państwa – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego reprezentowany przez Prezesa Kasy (art. 67 § 2 k.p.c.).

2. Możliwość uzupełnienia braków zdolności sądowej na podstawie art. 70 § 2 k.p.c. odnosi się jedynie do podmiotu będącego stroną procesową. Bezwzględną przesłanką uzupełnienia braku jest zachowanie tożsamości stron, tj. zachowanie takiego stanu rzeczy, w którym zarówno przed uzupełnieniem, jak i po uzupełnieniu braku zdolności sądowej stroną pozostaje ten sam podmiot.

Postanowienie SA w Białymstoku 9 kwietnia 2010 r., I ACa 26/10
OSAB 2010, nr 2, poz. 31

Nie można wyciągnąć wniosku, iż w przypadku producentów rolnych działających w formie spółki cywilnej, z których tylko jednemu wspólnikowi nadaje się numer identyfikacyjny, a nie spółce cywilnej, to ta właśnie spółka ma przymiot strony postępowania administracyjnego, a nie wspólnicy tej spółki.

Wyrok NSA z 25 lutego 2010 r., II GSK 416/09
LEX nr 596808

Skutki nabycia gospodarstwa rolnego w odniesieniu do zobowiązań zbywcy, związanych z jego prowadzeniem, uregulowane zostały w art. 526 k.c. i dotyczą wprowadzenia po stronie zobowiązanego, osoby nabywcy obok dotychczasowego dłużnika, którym w dalszym ciągu pozostaje zbywca. Dochodzi z mocy ustawy do kumulatywnego przystąpienia nabywcy do długu zbywcy, przy czym odpowiedzialność nabywcy ograniczona jest do wartości nabytego gospodarstwa. Oba te podmioty są dłużnikami solidarnymi. Z chwilą zawarcia umowy nabycia gospodarstwa wierzyciel może domagać się zaspokojenia swojej wierzytelności także od nabywcy. Charakter długu nie ulega zmianie, także w odniesieniu do biegu terminu przedawnienia. Nie dochodzi bowiem do powstania drugiego (innego), własnego długu nabywcy. Jeśli dług zbywcy ukształtowany został i stwierdzony zawartą przed sądem ugodą wierzyciela z dłużnikiem, to przystąpienie nabywcy dotyczy takiego właśnie długu, łącznie z przewidzianym art. 125 § 1 k.c. terminem przedawnienia. Nie ma podstaw do przyjęcia, że roszczenie wierzyciela przedawniać się będzie według innych reguł w stosunku do nabywcy.

Wyrok SN z 15 czerwca 2010 r., II CSK 2/10
LEX nr 621142

Wyłacone w latach 1970-1976 premie z funduszu premiowego w Państwowych Gospodarstwach Rolnych podlegają, ze względu na obowiązek opłacania składki na cele emerytalne na podstawie ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o funduszu emerytalnym (Dz. U. Nr 3, poz. 7 ze zm.), uwzględnieniu w podstawie wymiaru emerytury i renty (art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jedn. tekst: Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.).

Uchwała SN z 1 września 2010 r., II UZP 6/10
OSNP 2011, z. 3-4, poz. 39.

Postępowanie w przedmiocie zwrotu dotacji udzielonej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego ma specyficzny charakter. Zazębiają się tu bowiem elementy cywilnoprawne z elementami stosunku administracyjnego. Zasady dofinansowania projektu regulowane są w formie umowy, która określa m.in. zasady zwrotu otrzymanych środków z tytułu nieprawidłowego ich wykorzystania. Jednocześnie przepisy ustawy o finansach publicznych stanowią, że o kwocie przypadającej do zwrotu i terminie, od którego nalicza się odsetki, orzeka instytucja zarządzająca albo instytucja pośrednicząca w drodze decyzji (art. 211 ust. 4 tej ustawy). Jest to więc postępowanie administracyjne, które powinno być poprzedzone zawiadomieniem o jego wszczęciu.

Wyrok WSA w Gdańsku z 21 grudnia 2010 r., I SA/Gd 1115/10
„Wspólnota” 2010, nr 3

„Bliskie sąsiedztwo” oznacza zamieszkiwanie na tyle blisko gospodarstwa rolnego, aby w każdej chwili można było przystąpić do wykonywania czynności – pracy, a więc może to oznaczać zamieszkiwanie w bezpośrednim sąsiedztwie, kilka domów dalej lub w ostateczności w tej samej miejscowości (wsi). Fakt zamieszkiwania przez zainteresowanego w odległości ponad 14 kilometrów drogą lokalną czy 29 kilometrów drogą wojewódzką do miejsca zamieszkania rolnika, uniemożliwia określenie tego stanu jako bliskie sąsiedztwo.

Wyrok WSA w Warszawie z 8 czerwca 2010 r., II SA/Wa 136/10
LEX nr 643810

Kwestia sprzedaży drewna jako produktu nie należy do sfery czynności administracyjnych. Także wewnętrzne procedury określające zasady sprzedaży drewna przez zbywcę – Lasy Państwowe, do których dostosować się muszą potencjalni nabywcy, a tym samym wyniki ich przeprowadzenia nie mogą być uznane za decyzje administracyjne.

Wyrok NSA z 6 stycznia 2010 r., II GSK 277/09
LEX nr 596710

Jednym z kryterium przyznania pomocy jest to, by co najmniej jedna osoba w rodzinie rolniczej była rolnikiem, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, objętym tym ubezpieczeniem.

Wyrok WSA w Lublinie z 17 czerwca 2010 r., II SA/Lu 234/10
„Wspólnota” 2010, nr 41

opracowanie: Dorota Łobos-Kotowska, Marek Stańko